

Beskæftigelsesstrategi 2016 - 2018

Gribskov Kommune

Vision, mål og overordnede principper for brug af indsatser og aktiveringsredskaber i jobcentrets forskellige målgrupper

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2 Vision og mål for indsatsen	3
2.1 Vision	
2.2 Målsætninger for strategi og indsats	
3. Overordnede principper og fokusområder	4
• De der kan selv, skal selv - den tidlige forebyggende indsats	
• Virksomhedsaktivering er højt prioriteret	
• En professionel samarbejdspartner til virksomhederne	
• Målrettet visitering til alle tilbud	
• Tværfaglig indsats for borgere langt fra arbejdsmarkedet	
• Sagsbehandlingen og mødet med borgeren	
• Ret og pligt samt sanktionering	
4. En tættere kontakt og styrket dialog med virksomhederne	7
• Målsætninger for den virksomhedsrettede indsats	
• En professionel samarbejdspartner til virksomhederne	
5. Strategi for de enkelte målgrupper	9
5.1 A-dagpenge	
5.2 Uddannelseshjælp	
5.3 Kontanthjælp	
5.4 Sygedagpenge og ledighedsydelse	
<u>Tillæg</u>	
Tillæg 1. Resultat- og effektfokuseret styring	14
Tillæg 2. Økonomi og budget	15
Tillæg 3. Fælles Borger – Fælles praksis: i sammenhæng med nye arbejdsmarkedsreformer	15
Tillæg 4. En beskæftigelsesindsats med fokus på effekt	16

Indledning

Baggrund

Nærværende beskæftigelsesstrategi er udarbejdet med udgangspunkt i en politisk proces, der blandt andet omfatter en række tematiserede drøftelser for Arbejdsmarkedsudvalget.

Der er behov for, at Gribskov Kommune ændrer sin beskæftigelsesstrategi i forhold til de gennemgribende ændringer der er sket på beskæftigelsesområdet i disse år. Beskæftigelsesstrategien skal understøtte implementering af beskæftigelsesreformerne og de økonomiske forudsætninger, der fremover er gældende for beskæftigelsesindsatsen. Der er sket ændringer i de økonomiske forudsætninger, så Gribskov Kommune samlet set har færre midler til rådighed. Blandt andet vil en række af de hidtil mest anvendte aktiveringstiltag (vejledning & opkvalificering) være dyrere for kommunen at anvende fremadrettet.

Dertil kommer, at der er vedtaget en gennemgribende reform af refusionssystemet - således at refusionen på forsørgelsesydelsen aftrappes over tid. Dette vil sætte øget fokus på opnåelse af hurtig effekt for de stærkeste målgrupper og på progression for de svageste, hvor vejen til arbejdsmarkedet er længere.

Beskæftigelsesstrategien beskriver de politiske strategier og de politisk fastsatte mål for indsatsen og er, sammen med Gribskov Kommunes Beskæftigelsesplan, den overordnede plan for beskæftigelsesindsatsen i Gribskov Kommune.

Beskæftigelsesstrategien er dermed et omdrejningspunkt for den samlede indsats i Gribskov Kommune og har fokus på prioritering og tilrettelæggelse af både den borgerrettede og den virksomhedsrettede indsats.¹

Ændret fokus

- **Indsatserne ændres fra projektaktivering til virksomhedsrettet aktivering. Erfaringer har vist størst beskæftigelsesmæssig effekt ved virksomhedsnære tiltag**
- **Øget fokus på resultater og beskæftigelsesmæssige effekter gennem relevant aktiveringsindsats af høj kvalitet**
- **Målsætninger for sagsbehandlingen og mødet med borgeren**

¹ I beskæftigelsesstrategien opstilles alene kvalitative resultatmål, mens der i beskæftigelsesplanen også opstilles kvantitative resultat- og effektmål.

2 Vision og mål for indsats

2.1 Vision

Center for Borgerservice og Beskæftigelse ønsker fortsat at skabe rammerne for hurtigste vej til selvforsørgelse for flest mulige borgere i Gribskov Kommune. Målsætningen er en bevægelse fra offentlig forsørgelse til ordinær beskæftigelse og/eller uddannelse, alternativt i støttet beskæftigelse eller uddannelsesforløb.

2.2 Målsætninger for strategi og indsats

Kommunens beskæftigelsespolitik skal baseres på det, der virker bedst i forhold til at bringe borgerne hurtigt i job og ud af offentlig forsørgelse. Der vælges det tilbud og de redskaber der forventeligt har den største effekt for den enkelte ledige.

Viden om redskaber og effekt samt beskæftigelsesstrategien betyder, at Gribskov Kommune ønsker at hæve den andel af aktiveringen, der er virksomhedsrettet. Målet med indsatsen har ikke ændret sig, men redskaberne vil i højere grad være virksomheds- rettede tiltag, såsom virksomhedspraktik og løntilskud, og i mindre grad afklarende og opkvalificerende forløb & projekter.

Beskæftigelsesstrategien skal sikre, at følgende overordnede mål for aktiveringsindsatsen kan indfries:

- **Unge borgere, uden kompetencegivende uddannelse, påbegynder og gennemfører en ordinær uddannelse.**
- **Voksne borgere hurtigst muligt vender tilbage til arbejdsmarkedet alternativt i uddannelse.**
- **Borgere, med problemer ud over ledighed, flytter sig tættere på arbejdsmarkedet, så selvforsørgelse muliggøres på længere sigt.**
- **Sygemeldte borgere raskmeldes hurtigst muligt eller vender tilbage i beskæftigelse eller i en delvis syge/raskmelding.**
- **Indsatsen skal være relevant og meningsfuld for borgeren således at den enkelte oplever at tilbuddene er en reel hjælp til at komme i job eller uddannelse.**

3. Overordnede principper og fokusområder

Ledige og sygemeldte borgere skal tilbydes en individuel, meningsfuld, effektiv og sammenhængende indsats med et klart formål og uddannelses- eller jobsigte. Det er nogle af de klare signaler, der sendes gennem vedtagelse af en lang række reformer på beskæftigelsesområdet i disse år. I Gribskov Kommune vil beskæftigelsesstrategien understøtte implementering af beskæftigelsesreformerne og er derfor udarbejdet med udgangspunkt i en række overordnede principper. Heriblandt:

- **Fokus er hjælp til selvhjælp**
- **De der kan selv, skal selv - Rettigheder og pligter**
- **Virksomhedsaktivering er højt prioriteret**
- **Jobcentret: en professionel samarbejdspartner til virksomhederne**
- **Tværfaglig indsats for borgere langt fra arbejdsmarkedet**
- **Udgangspunkt i borgerens ressourcer frem for i barrierer**

De der kan selv, skal selv - Den tidlige forebyggende indsats

Mange ledige har gode forudsætninger for selv at finde et job eller påbegynde og gennemføre et uddannelsesforløb. Altovervejende finder virksomheder og jobsøgende på den baggrund selv hinanden.

Jobcentret har derfor fokus på en tidlig indsats, der har det udgangspunkt, at job ikke er noget man får, men noget den enkelte aktivt søger. Jobcentrets opgave er derfor primært, at understøtte og kvalificere den enkeltes egen jobsøgning. Fokus er hjælp til selvhjælp.

Borgere, der er i stand til at klare sig selv, vil som oftest kun blive tilbudt en aktiveringsindsats, der tager afsæt i lovgivningens minimumskrav, mens borgere, der vurderes at have behov for mere støtte, vil blive prioriteret.

Virksomhedsaktivering er højt prioriteret

Beskæftigelsesstrategien giver den virksomhedsvendte aktivering en høj prioritet, da denne generelt indeholder gode redskaber til at vedligeholde og udbygge de lediges kompetencer og netværk. Borgere i aktive tilbud kommer hurtigere i arbejde end borgere på passiv forsørgelse, og det er erfaret, at jo tættere på den virksomhedsnære virkelighed et tilbud er, jo større effekt har det pågældende tilbud.

Ved virksomhedsrettet aktivering er det vigtigt, at det er tydeligt for både den ledige og virksomheden, hvad indholdet og forventninger er til forløbet. Indsatsen skal i videst muligt omfang rettes mod det private arbejdsmarked og i øvrigt områder, hvor der kan forventes flest jobåbninger.

En forudsætning for en intensiveret og effektiv beskæftigelsesstrategi er, at de rigtige aktiveringsredskaber er til stede i det nødvendige omfang og på det rette tidspunkt. Jobcenter Gribskov vil i 2015 og 2016 sikre dette ved en øget prioritering af virksomhedsvendt aktivering og via aktivering i Kompetencecentret.

Jobcentret: en professionel samarbejdspartner til virksomhederne

Der er kun én aftager for alle tiltag, fra skånejob, fleksjob, praktik og løntilskud til ordinær beskæftigelse og fastholdelse af syge – nemlig virksomhederne; offentlige som private. En betingelse for at jobcentret kan få succes med sin borgervendte indsats, er derfor en løbende positiv dialog med virksomhederne: gensidig forventningsafstemning prioriteres med henblik på at løse de udfordringer, der kan være i forbindelse med et beskæftigelsesforløb på en virksomhed.

Målet er at indgå og overholde klare aftaler, følge op på aftaler, reagere hurtigt på henvendelser fra virksomhederne og handle ud fra, hvor udfordringerne er i forhold til matchning af efterspørgsel og udbud på arbejdsmarkedet.

Målrettet visitation til alle tilbud

Målrettet visitation til alle tilbud: At Jobcentret ud fra en individuel vurdering visiterer den ledige borger til tilbud på baggrund af dennes faglige og sociale baggrund og individuelle behov. Dette gælder også i forbindelse med virksomhedsrettede tilbud og kurser.

Tværfaglig indsats for borgere langt fra arbejdsmarkedet

Mange borgere langt fra arbejdsmarkedet har problemer, der ikke alene kan løses af beskæftigelsesrettede redskaber men forudsætter en helhedsorienteret indsats, hvis borger varigt skal kunne bringes i selvforsørgelse.

For borgere langt fra job eller uddannelse vil der blive sat øget fokus på den helhedsorienterede og indsats, der tager hånd om borgernes sociale og sundhedsmæssige såvel som den beskæftigelsesmæssige situation. Dette fordrer en tværfaglig indsats og det tværfaglige samarbejde mellem især socialområdet, sundhedsområdet og beskæftigelsesområdet.²

Sagsbehandlingen og mødet med borgeren

Borgeren bør mødes med en anerkendende og medinddragende tilgang i sagsbehandlingen, hvor der samtidig tages udgangspunkt i borgerens ressourcer frem for i borgerens barrierer. Nøgleord for mødet med borgeren er:

- Anerkendende tilgang
- Medinddragelse
- Medansvar
- Individualitet

Sagsbehandlingen bør være systematisk og sikre, at borgeren til stadighed får/har overblik over egen situation og perspektivet med sagsbehandlingen.

Borgeren bør sikres den nødvendige indsigt i rettigheder og pligter. Der skal løbende være en afstemning af gensidige forventninger mellem sagsbehandler og borger i forhold til sagsbehandlingen inden for de lovgivningsmæssige rammer. Endvidere bør der løbende indgås tydelige aftaler mellem borger og sagsbehandler dels om formålet med konkrete tilbud og dels om borgerens egne aktiviteter/initiativer i perioder mellem samtaler og konkrete tilbud.

Nøgleord for sagsbehandlingen er:

- Rette tilbud til rette borger på rette tidspunkt
- Forventningsafstemning
- Fokus på den faglige samtale
- Fokus på progression imod selvforsørgelse

Ret og pligt samt sanktionering

Alle ledige borgere der er i stand til at modtage et aktivt beskæftigelsestilbud har ret og pligt til at deltage i aktive tilbud. Ledige har ret til en sammenhængende indsats, der tager udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og forudsætninger. Jobcenter Gribskov er forpligtiget til at give relevante tilbud til ledige, men har samtidig et skarpt fokus på, at ledige gør brug af dem. Ledige har rettigheder, men også pligt til aktivt at medvirke til at blive selvforsørgende, når de modtager offentlige ydelser. Redskabet, der benyttes, er rådigheds-vurdering, sanktion og som yderste konsekvens stop af kontanthjælp/dagpenge.

² Jf. også det tværkommunale samarbejde i regi af Fælles Borger, der beskrives i tillæg 3.

4. En tættere kontakt og styrket dialog med virksomhederne

Der er kun én aftager for alle tiltag, fra skånejob, fleksjob, praktik og løntilskud til ordinær beskæftigelse og fastholdelse af syge – nemlig virksomhederne; offentlige som private. En betingelse for at jobcentret kan få succes med sin borgervendte indsats, er derfor en løbende positiv dialog med virksomhederne.

I forhold til den virksomhedsvendte indsats anser Jobcentret det som en central opgave at samarbejde med virksomheder, som kan og vil ansætte ledige - herunder ledige på kanten af arbejdsmarkedet.

Den virksomhedsrettede indsats er både den indsats, som ydes af jobcentrets virksomhedskonsulenter, som er særligt målrettet virksomhederne, men i øvrigt også den indsats som alle øvrige medarbejdere yder i deres arbejde med borgerne. Målsætningen er en udbygning og fastholdelse af samarbejdet med virksomhederne. Paletten af en tidlig, aktiv og virksomhedsnær indsats kan som det fremgår nedenfor have effekt for alle målgrupper.

Målsætninger for den virksomhedsrettede indsats:

- **At formidle arbejdskraft** til virksomhederne, således at jobcentret er en væsentlig rekrutteringskanal, når virksomheder søger arbejdskraft. Jobcentret arbejder i den forbindelse på at kunne tilbyde hurtigere formidling, hvilket kræver, at Jobcentret stadig søger at udbygge muligheden for at lave en bedre og hurtigere udsøgning af ledige til konkrete job.
- **At bidrage til øget gennemsigtighed på arbejdsmarkedet**, så ledige kommer i job hurtigst muligt. I den forbindelse er det en udfordring for de ledige og for beskæftigelsesindsatsen, at synliggøre de mange jobåbninger på arbejdsmarkedet, således at arbejdsgivere ikke alene vælger at rekruttere blandt tidligere ansatte, uopfordrede ansøgere eller anbefalede personer fra netværk.
- **At forebygge langtidsledighed.** Dette ved etablering af virksomhedspraktikpladser, løntilskudsjob, voksenlærlingeforløb, jobrotation - samt skabelse og vedligeholdelse af et geografisk og fagligt spredt beredskab af virksomheder, der tilbagevendende etablerer de nødvendige indsatser.
- **Sygedagpengemodtagere – færre på ydelsen og kortere forløb.** Information, opøgende og forebyggende indsats til og i virksomhederne med hensyn til mulighederne for fastholdelse af medarbejdere. Dette bl.a. ved en aktiv brug af delvise raskmeldinger og prioriteret brug af virksomhedspraktik.
- **At begrænse antallet af borgere til førtidspension og fleksjob/ledighedsydelse.** Arbejdsprøvninger for modtagere af sygedagpenge m.h.p. bedømmelsesgrundlag for det videre forløb. Skabelse og vedligeholdelse af et geografisk og fagligt spredt beredskab af virksomheder der tilbagevendende kan rumme arbejdsprøvning, der belyser ressourcer og barrierer hos borgere i sygedagpengeforløb. Beskæftigelsesrettede tilbud til aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere med henblik på fastholdelse af et positivt og ambitiøst udviklingsperspektiv. Eventuelt i regi af virksomhedscentre og partnerskaber med virksomheder, der kan rumme mange forskellige mennesker.

- **Nydanskere – øge uddannelsesniveaueet samt øge beskæftigelsesgraden.** Samarbejde med Sprogcenteret og virksomheder der evt. har særligt gode erfaringer i ansættelse af arbejdskraft med etnisk baggrund.
- **Fokus på lære- og praktikpladser.** Det er centralt, at virksomhederne, praktikpladscentre, uddannelsesinstitutionerne og Jobcentret har fokus på at øge og synliggøre antallet af lære- og praktikpladser inden for de kommende mangelområder for faglært arbejdskraft.

Behov for et mere rummeligt arbejdsmarked – at løfte et socialt ansvar

Hvis det skal lykkes, at få flere borgere med reduceret arbejdsevne i beskæftigelse kræver det, at flere virksomheder er med til at løfte det sociale ansvar, ligesom det kan være nødvendigt at tænke i nye løsninger for at etablere et endnu mere rummeligt arbejdsmarked, dette eksempelvis ved etablering af socialøkonomiske virksomheder.

Handicap indsatsen

Et stærkt fokus på anvendelse af handicapkompenserende ydelser, herunder at stille kommunens viden til rådighed for virksomhederne, kan sætte fokus på et ”tilgængeligt” arbejdsmarked, der reducerer barrierer for handicappede med funktionsnedsættelse. Jf. beskæftigelsesministerens strategi på handicapområdet vil Jobcentret arbejde konkret med de initiativer, der retter sig direkte mod jobcentrene.

En professionel samarbejdspartner til virksomhederne

Jobcentrets mål er at indgå og overholde klare aftaler, følge op på aftaler, reagere hurtigt på henvendelser fra virksomhederne og handle ud fra, hvor udfordringerne er i forhold til matchning af efterspørgsel og udbud på arbejdsmarkedet.

Der er behov for, at Jobcentret får større viden om virksomhedernes behov for arbejdskraft såvel i forhold til det antal der skal ansættes som til de efterspurgte kvalifikationer. Samtidig er det vigtigt, at virksomhederne og erhvervslivet generelt får større viden om de serviceydelser Jobcentret er i stand til at yde også med hensyn til afskedigelser, arbejdsfordeling m.m.

Beskæftigelsesindsatsen og omfanget af delvise raskmelding har desuden en vigtig rolle at spille, når ansatte i virksomhederne har svært ved at bevare deres tilknytning til arbejdsmarkedet på grund af sygdom, handicap, ulykke eller nedslidning. Her er det en central prioritet, at virksomhederne har et godt kendskab til Jobcentrets og kommunens fastholdelsesservice.

Jobcenterets erfaringer fra virksomhedssamarbejdet er, at det er afgørende for at sikre effektfulde virksomhedsnære tilbud, at der sker en tydelig forventningsafstemning mellem virksomhed, borger og Jobcenter. Tydelig forventningsafstemning mellem virksomhed og Jobcenter er den bedste grobund for at etablere og fastholde tætte personrelationer. Arbejdet med at forbedre forventningsafstemningen skal fortsætte i 2015 og 2016.

Virksomhedskonsulenterne vil arbejde med afsæt i fælles metodik og vidensdeling, der sikrer overblik og fælles linje i dialogen med virksomhederne. Virksomhedskonsulenterne har en løbende opøgende kontakt til lokalområdets virksomheder og udfører en systematisk registrering af deres virksomhedsbesøg. Hermed skabes der overblik over antal virksomhedsbesøg samt resultaterne af den enkelte kontakt.

5. Strategi for de enkelte målgrupper

5.1 A-dagpenge

”Dem der kan selv, skal selv”

”Målrettet visitation”

Målgruppen er kendetegnet ved, at mange selv finder arbejde inden for de første 3 måneders ledighed. Gruppen har derfor som udgangspunkt ikke brug for en indsats i de første 3 måneder, men herefter vil dele af målgruppen være i risiko for længerevarende ledighed.

Jobcentret igangsætter kun en aktiveringsindsats udover lovgivningens minimum efter en konkret vurdering af, at borgeren ikke på egen hånd vurderes at kunne bringe sig tilbage i selvforsørgelse. Her kan f.eks. være tale om ufaglærte med risiko for ikke at komme tilbage på arbejdsmarkedet grundet mangel på relevante kompetencer.

Unge uden kompetencegivende uddannelse vil modtage en intensiv aktiveringsindsats i lighed med unge, der modtager uddannelseshjælp, hvilket vil sige, at der igangsættes straksaktivering og at aktiveringsindsatsen sætter fokus på uddannelse og uddannelsesvalg.

Vejlednings- og opkvalificeringskurser vil kun blive tilbudt til et fåtal af de ledige borgere på a-dagpenge.

Strategi. Indsatsen prioriteres således:

- Intensivt kontaktføreløb.
- Indledende screening for at identificere ledige i risiko for en længere ledighedsperiode.
- Jobformidling.
- Efter hhv. 3/6 måneder i henhold til loven aktivering i virksomhedspraktik/ løntilskud/ jobrotation.
- Udnyttelse af nye muligheder for uddannelsesløft til ufaglærte forsikrede ledige med behov; for at sikre efterfølgende varig beskæftigelse.

5.2 Ikke forsikrede ledige under 30 år: uddannelseshjælp. Uddannelses- og aktivitetsparate unge 18-30 år uden uddannelse

”Straks-aktivering for alle uddannelsesparate unge”

”Aktivitetsparate: Fokus på en helhedsorienteret og tværfaglig indsats, der er målrettet uddannelse”

Senest en uge efter henvendelse om hjælp vil den unge gennemgå en grundig visitation. Her afdækkes den unges ressourcer og udfordringer i forhold til uddannelse - dette med henblik på at kunne iværksætte den rette indsats for den enkelte. Målet for hver enkelt borger i målgruppen er, at de hurtigst muligt gennemfører en uddannelse, alternativt at de kommer direkte i arbejde.

Modtagere af uddannelseshjælp skal aktiveres første gang senest efter 1 måneds ledighed, og derefter som hovedregel i aktiveringsforløb med højst 4 ugers pause. Alternativt skal der gives mentorstøtte, hvis personen ikke er i stand til at deltage i aktivering. Ufaglærte skal testes for, om de kan læse, skrive og regne, og efter behov tilbydes kurser heri.

De åbenlyst uddannelsesparate kan og skal i høj grad selv finde og påbegynde uddannelse (alternativt job). For at øge motivationen skal virksomhedsindsatsen, herunder nyttejob, prioriteres til denne gruppe. De åbenlyst uddannelsesparate skal som udgangspunkt arbejde for ydelsen.

I indsatsen overfor mellemgruppen af uddannelsesparate, som ikke er ”åbenlyst” uddannelsesparate, prioriteres forberedelse og motivation ift. at sikre uddannelsesstart ved de (halv)årlige optag til ordinære uddannelser. Indsatsen gennemføres gerne i samarbejde med uddannelsesinstitutioner og kan bl.a. bestå i vejledningstilbud, snusepraktikker, længere virksomhedspraktik og brobygning til uddannelse. Ressourcestærke uddannelsesparate skal i videst mulig forstand skal forsørge sig selv frem til uddannelsesstart. Ressourcestærke uddannelsesparate, der fortsat søger om uddannelseshjælp visiteres derfor til aktivering i nyttejob.

For unge aktivitetsparate er det overordnede mål også uddannelse, trods det faktum at de nødvendige forudsætninger ikke umiddelbart er til stede. Unge i denne kategori er karakteriseret ved at have en række komplekse sammensatte barrierer, som gør, at vejen til at komme i ordinær uddannelse kan være lang.

For de aktivitetsparate unge udgør de helhedsorienterede indsatser generelt set en meget bred tilbudsvifte som følge af målgruppens forskellighed. Indsatserne omfatter lige fra forskellige former for behandling, personlig rådgivning med psykologer, personlighedstræning og brobygning fra afsoning til løsladelse. Tilbuddene til denne gruppe er ofte langvarige og økonomiske ressourcekrævende.

Strategi

Der er følgende fokus i den aktive indsats:

- Åbenlyst uddannelsesparate og dagpengemodtagere: Stort omfang af virksomhedsaktivering, herunder nyttejob.
- Uddannelsesparate, som ikke er ”åbenlyst uddannelsesparate”: Stort omfang af vejledning og virksomhedsaktivering.
- Aktivitetsparate uddannelseshjælpsmodtagere: Et stort omfang af mentorstøtte, som målrettet suppleres med vejledning.
- Indsatsen for fastholdelse i uddannelse prioriteres i form af bl.a. mentorstøtte.
- Uddannelsesstilbuddene STU og EGU vil fortsat indgå i indsatsen overfor de svageste unge. Men den aktive indsats skal primært rette sig mod uddannelser i det ordinære uddannelsessystem, herunder den nye 2-årige Kombineret Ungdomsuddannelse (KUU).

En centralt strategisk satsning, med henblik på at øge antallet af unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse, er udvikling af Gribskov Kommunes forholdsvis nye uddannelsescenter og produktionsskole. I 2015 og 2016 skal der fortsat fokuseres på at skabe større sammenhæng mellem

Kompetencecenterets ungeforløb, Jobcenterets ungeindsats, UU og produktionsskolen samt de omkringliggende ungdomsuddannelser. En sådan sammenhæng er afgørende for at kunne udnytte de potentielle synergier, der ligger i den samlede fysiske placering både i forhold til elevgrupperne og medarbejdere.

Gribskov Kommune har prioriteret indsatsen på ungeområdet på to centrale områder. For det første arbejdes der - ved en specialiseret unge-virksomhedskonsulent - med at etablere målrettede uddannelsespraktikker, der skal hjælpe unge i Jobcenteret med at målrette deres uddannelsesvalg.

For det andet prioriteres fastholdelsesindsatsen ved brug af mentorer, der har til opgave at koordinere samarbejdet med uddannelsesinstitutionerne. Hermed fastholdes de unge som er i gang med en uddannelse og i risiko for at falde ud; bl.a. grundet lettere psykiske problemer og lavt selvværd.

5.3 Kontanthjælp

”Jobparate: Fokus på straks-aktivering gennem nytteindsats”

”Aktivitetsparate: progression og tværfaglig indsats”

Jobparate kontanthjælpsmodtagere

Målgruppen er meget differentieret. Nogle har flere års erhvervs erfaring og andre ingen. Nogle har flere års uddannelse, andre ingen udover grundskolen, og nogle har et mangelfuldt dansk og matematik. Kontanthjælpsreformen betyder at alle jobparate kontanthjælpsmodtagere skal mødes med krav om og løbende opfølgning på en intensiv jobrettet indsats de første 3 måneder.

Strategi. Indsatsen prioriteres således:

- Jobformidling.
- Virksomhedspraktikker og løntilskud mhp. at fastholde tilknytningen til arbejdsmarkedet.
- Tidlig og kontinuerlig indsats de første tre måneder. Straksaktivering gennem nytteindsats.
- Realkompetencevurdering og screening - FVU-forløb og læse/skrive/regne-kurser.

Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere

Gruppen her rummer borgere med ofte komplekse problemer ud over ledighed og langvarig modtagelse af offentlig forsørgelse bag sig. Mange i målgruppen har en eller flere af følgende problemstillinger:

- Psykiske og psykiatriske problemer
- Fysiske lidelser
- Misbrug
- Intellektuelle begrænsninger
- Kriminalitet
- Manglende sociale kompetencer

Stor del af gruppen har ingen eller kun sparsom erfaring fra arbejdsmarkedet hvilket forstærker en ofte dominerende ”ledighedsidentitet”. Helbreds- og sociale problemer kan for nogle borgere være diffuse og massive. For ældre kontanthjælpsmodtagere, med sammensatte problemer og en næsten livslang ”karriere” på offentlig forsørgelse, må mulighederne for at vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked forventes at være minimale.

Nogle i målgruppen vil have anden etnisk baggrund, og for nogle af disse vil sprog og manglende kendskab til arbejdsmarkedet i Danmark være en barriere, som skal have særlig opmærksomhed.

Det er nødvendigt at sikre et tæt samarbejde med øvrige forvaltninger/områder i kommunen med det formål at kombinere mål, planer og indsatser omkring borgeren. Dette således at beskæftigelsesrettede tilbud kombineres og understøttes af behandlingsrettede tilbud eller andre kommunale indsatser.

Det primære mål og det overordnet fokus for indsatsen er ordinær beskæftigelse; men vejen kan være meget lang. Relevante delmål i en længerevarende proces kan handle om udvikling på en række parametre, hvorfor det er vigtigt at have fokus på progression – dvs. at opbygge små synlige progressive succeser for den enkelte.

Indsatser for gruppen med et job og/eller uddannelsesmæssigt perspektiv kan sammenfattes som følger:

Strategi. Indsatsen prioriteres således:

Virksomhedsrettet optræning/praktik

- Virksomhedscentre
- ”At lære at mestre livet” skal i videst muligt omfang foregå på en arbejdsplads.
- Etablering af virksomhedspraktik med mulighed for at løse - og få succes med simple opgaver.
- Revalidering - den aktive indsats kan afdække uddannelses behov og muligheder.

Mentor

- Brug af virksomhedsmentorer kan bidrage til at udvide succeserne på arbejdspladsen - så borger udfordres og opgaverne bliver stadig mere udviklende.
- Brug af Jobcentrets mentorer hvor borgeren støttes med henblik på at kunne håndtere psykiske, sociale, misbrugs-, familiemæssige og økonomisk problemer mv. Målsætningen er at borgerens livssituation stabiliseres mhp. deltagelse i en arbejdsrettet indsats.

Kompetencecentret

- Brug af Kompetencecentret i det mange svage ledige har brug for et forberedende forløb før en virksomhedsaktivering.
- Jobcentrets egne aktivitetsindsatser i Kompetencecentret indebærer bl.a. tilbud om fysisk træning, depressions- smerte- og stresshåndtering, coaching af psykolog samt etablering af forløb i virksomhedspraktik.

5.4 Sygedagpenge og ledighedsydelse

Sygedagpenge

Nogle er fra målgruppen har et enkelt kortvarigt sygdomsforløb, andre er langvarigt alvorligt syge eller er kronikere. Målet for hver enkelt borger er tilbagevenden til job – hurtigst muligt. Indsatsen skal bringe/fastholde den sygemeldte så tæt på arbejdsmarkedet som muligt, og helst på den arbejdsplads hvor den sygemeldte er ansat. Derfor er det vigtigste redskab en delvis raskmelding så hurtigt som muligt.

I de tilfælde, hvor en delvis raskmelding ikke er mulig – fordi den sygemeldte ikke er i stand til dette eller ikke har et job at vende tilbage til – træder en målrettet og behovsbestemt beskæftigelsesindsats til i samspil med en behandlingsindsats eller anden social-/sundhedsindsats.

Strategi. Følgende indsatses prioriteres:

Der er opsummerende følgende væsentlige tiltag overfor målgruppen:

- Tidlig, systematisk screening/visitation af målgruppen.
- En generel intensivering og fremrykning af den aktive beskæftigelsesindsats overfor målgruppen, særligt sygemeldte i kategori 2 (borgere hvis sygemelding forventes at vare over 8 uger og det vurderes, at der ikke er behov for en tværfaglig indsats).
- Alle potentielle kandidater til en godkendelse til fleksjob eller førtidspension skal som hovedregel tilbydes et ressourceforløb med henblik på udvikling af arbejdsevnen.
- Intensivering af den virksomhedsrettede indsats med henblik på borgernes gradvise tilbagevenden til arbejdsmarkedet.
- Styrket tværfaglig indsats/koordinering med behandlingssystemet, kommunale sundhedstilbud og andre samarbejdspartner via rehabiliteringsteamet.
- Brug af kompetencecentret bl.a. tilbud om fysisk træning, depressions- smerte- og stresshåndtering, coaching af psykolog

Fremadrettet tilbydes sygemeldte, der falder for varighed og ikke har mulighed for forlængelse, ligeledes mulighed for jobafklaringsforløb. Der vurderes løbende på risiko for langvarig sygemelding og mistet arbejdsmarkedstilknytning.

Ledighedsydelse - Fleksjob

Flere borgere visiteres til fleksjob på baggrund af ”Reform af fleksjob og førtidspension”, der blev implementeret i løbet af 2013. Mange af de ny-visiterede er kommet hurtigt i fleksjob, mens det til stadighed er en udfordring, at få de borgere, der har modtaget ledighedsydelse længe, ud på arbejdsmarkedet.

Implementering af reformen indebærer, at borgere med sygdom, skader eller komplekse problemer udover ledighed, skal indgå på det ordinære arbejdsmarked, trods en evt. meget lille restarbejdsevne.

Den virksomhedsrettede indsats med praktikker og evt. løntilskud er omdrejningspunktet for aktivering af borgere på ledighedsydelse. Gribskov Kommune har i 2014 etableret egen intern servicevirksomhed (GIV), hvor borgere på ledighedsydelse i særlige tilfælde kan blive ansat til opgaver, der ellers ikke ville blive løst.

Tillæg

Tillæg 1. Resultat- og effektfokuseret styring

Beskæftigelsesindsatsen bør tilrettelægges ud fra de væsentligste udfordringer samt en indsats, der sikrer borgerens rettigheder og en effektiv anvendelse af ressourcerne. For at sikre dette, er der centralt i statsligt regi udviklet en række målemetoder og styringsredskaber der bidrager til viden om arbejdsmarkedet, jobcentrets egen indsats og ”det der virker” – dvs. de metoder og redskaber, der bedst muligt skaber de ønskede resultater. Center for Borgerservice og Beskæftigelse vil aktivt bruge og videreudvikle redskaber, som progressionsværktøjer og effektmålingsværktøjer der kan dokumentere effekten af jobcenterets indsats. Med indkøb og implementering af nyt data-set-up fra KMD bliver mulighederne for at indhente styrings- og ledelsesinformation betragtelig forbedret i 2015 og i 2016.

I det kommende år gives en stor ledelsesmæssig prioritet til mål- og resultatstyring. Fokus er en fortsat kvalitet i sagsbehandlingen samt ”produktion” i bred forstand – med realistiske (og evt. nedbrudte) mål for resultater, rettidighed, og aktivering. Dette både på jobcenter- og teamniveau men også som ”produktionsplaner” på medarbejderniveau.

For at realisere dette skal indsatsen for det første kunne evalueres i det enkelte team. Dette forudsætter bl.a. at virksomhedsplanerne får en mere ”operationel” karakter med nedbrudte målsætninger. For det andet (videre)udvikles mulighed for at følge op på den enkelte medarbejders indsats. Jf. en målsætning mere gennemsigtige ”produktionsplaner” på medarbejderniveau.

De overordnede rammer (rutiner og regler) for anvendelse af resultat-data og styringsinformation udbygges hermed, herunder afholdelsen af møder på de relevante niveauer i Center for Borgerservice og Beskæftigelse. Status på resultatmål i budget og beskæftigelsesplan vil i den forbindelse være et tilbagevendende punkt på møder i arbejdsmarkedsudvalget, på ledermøderne og på fælles møder for personalet i jobcentret. Vigtige fokuspunkter vil her være:

- Ligger den samlede indsats i jobcentret på det ønskede niveau med hensyn til resultatmål og budgetforudsætninger?
- Er der områder, hvor der ser ud til at være problemer?
- Hvad kan der gøres i forhold til problemer med indsatsen?
- Skal der ske omprioriteringer i indsatsen eller ressourcer mv.?
- Skal der ske justeringer af indsatsen?
- Endelig evalueres også positiv resultatudvikling og effekt mhp. fastholdelse og læring.

Denne tilgang til styring indbefatter også, at Center for Borgerservice og Beskæftigelse vil have endnu mere fokus på en sikker og korrekt myndighedsdrift, således at indsatsen overholder lovgivningens krav og proceskrav til sagsbehandling og myndighedsudøvelse. Dette sker ved skærpet ledelsestilsyn og sagsrevision.

Som del af en samlet model for opfølgning på indsatsen søges at skabe en klar sammenhæng mellem økonomital og arbejdsmarkedsrådets indsats og resultater.

Tillæg 2. Økonomi og budget

Jobcentrets beskæftigelsesindsats skal realiseres inden for de budgetmæssige rammer, der er fastsat af byrådet. De budgetmæssige rammer for beskæftigelsesindsatsen vedrører fire hovedområder: forsørgelsesudgifter, aktiveringsudgifter, driftsudgifter og lønudgifter til personale, hvor sidstnævnte har betydning for råderummet i fht. personalekapacitet.

Qua Gribskov Kommunes økonomiske situation skal arbejdsmarkedsområdet, ligesom andre forvaltningsområder i kommunen, i de kommende år effektivisere. På den baggrund gennemføres der løbende analyser af indsats og resultater samtidig med forslag til et ”prioriterings-katalog”.

I den forbindelse er der udviklet rammer for løbende resultat- og budgetopfølgning hvormed der søges mulighed for at søge forklaringer på eventuelle budgetunderskud eller – overskud. At administrationen følger udgiftsudviklingen tæt giver en gennemsigtighed, der tydeliggør, at alle teams og medarbejdergrupper i Center for Borgerservice og Beskæftigelse har et fælles ansvar for økonomien og for at overholde de givne budgetter.

For at sikre så lave udgifter til forsørgelse som muligt, har jobcentret fokus på at reducere varigheden af borgernes forløb på offentlig forsørgelse. Dette ved en prioritering af tidlige, hyppige samtaler, socialfaglig udredning samt visitation til de aktive tilbud der formodes, at have den højeste og mest varige jobeffekt. I forhold til aktiveringsudgifterne er der fokus på, at opnå den bedst mulige relation mellem kvalitet, effektivitet og pris - både hvad angår intern og ekstern aktivering.

Tillæg 3. Fælles Borger – Fælles praksis: i sammenhæng med nye arbejdsmarkedsreformer

Gribskov Kommune har siden 2011 arbejdet med projektet *Fælles borger - fælles praksis*. Udtrykket ”fælles borger fælles praksis” henviser til bestræbelsen hen mod en koordineret og tværfaglig indsats på tværs af kommunens områder eller forvaltninger. Dette i forhold til de borgere i kommunen, der har tilknytning til mere end et område i Gribskov Kommune: Center for Borgerservice og Beskæftigelse, Børne- og Familieafdelingen, Social- og Sundhedsafdelingen. Projektet og det tværfaglige samarbejde blev igangsat med afsæt i den grundlæggende antagelse, at en helhedsorienteret og koordinerede indsats vil øge effekt og selvforsørgelsesgrad for borgeren med komplekse problemer.

Som led i Fælles Borger er etableret et genoptræningscenter i samme hus som kommunens jobcenter. I centret tilbydes en sammenhængende kommunal service til borgere med kroniske sygdomme. Der er startet pilotforløb for rehabilitering til borgere med cancer eller borgere sygemeldt med en muskelskeletlidelse. En større andel af borgere i genoptræningsforløb er derfor også derfor tilknyttet jobcentrets team Job og Helbred. Endelig gives tilbud til borgere på kontanthjælp, hvor fysisk aktivitet forventes at have positiv effekt på mulighed for selvforsørgelse. Med reformerne vedrørende kontanthjælps- førtidspensions- og fleksjobområdet introduceres bl.a. rehabiliteringsteams og ressourceforløb, der skal sikre en tidligere, tværfaglig og sammenhængende indsats.

Det er vurderingen, at Gribskov Kommunes erfaringer fra "fælles borger - fælles praksis" giver et godt fundament for den videre implementering af førtidspensions- fleksjob- og kontanthjælps reformerne.

Som led i gennemførelse af reformerne er det besluttet, at Gribskov Kommune, ud fra erfaringerne i "fælles borger - fælles praksis", ønsker at iværksætte det tværfaglige samarbejde endnu tidligere end hvad der (bredt) lægges op til i arbejdsmarkedsreformerne. Eksempelvis betyder dette på førtidspensions- og fleksjobområdet, at det tværfaglige samarbejde bør etableres i samme moment, som der konstateres et behov herfor - og dermed ikke afventer, at borgeren evt. bliver visiteret til rehabiliteringsteam og deraf afledte ressourceforløb.

Tillæg 4. En beskæftigelsesindsats med fokus på effekt

Når der måles på effekt af indsatsen opereres der traditionelt med fire effektmekanismer, der overvejes når beskæftigelsesstrategien udmøntes i organisering og indsatser:

1. **Sorteringseffekten.** Det betyder, at beskæftigede og ressourcestærke ledige vælger offentlig forsørgelse fra. Det skyldes, at jobsamtaler, aktivering og rådighedsforpligtelse er mindre attraktivt end selvforsørgelse.
2. **Motivationseffekten.** Det betyder, at udsigten til at skulle i aktivering eller til en samtale motiverer de ledige til øget jobsøgning.
3. **Fastholdelseeffekten.** Det betyder, at aktiveringen risikerer at fastholde borgerne i ledighed, hvis borgerne i aktiveringsperioden er mindre jobsøgende end før og efter aktivering. Det vil sige det modsatte af motivationseffekten.
4. **Opkvalificeringseffekten.** Det betyder, at borgerne opnår nye kompetencer og færdigheder i aktiveringsforløbet, som alt andet lige stiller dem bedre i forhold til at komme tilbage i job.

Effekttyper ved løntilskud

Fagligt løft og nyorientering

Kan bruges som redskab til at genopfriske, vedligeholde eller styrke den lediges faglige, sociale eller sproglige kvalifikationer. Ansættelse i løntilskud er desuden en mulighed for at afprøve en anden type job, som den ledige ikke tidligere har beskæftiget sig med, og løntilskudsjob kan således bevirke, at den ledige ved ansættelsens afslutning står stærkere ved jobsøgning i forhold til inden personen blev ansat i løntilskudsjob. Løntilskudsjob kan endvidere benyttes for dimittender med henblik på at skabe en konkret jobåbning.

Styrket netværk

Kan bidrage til at udvide den lediges erhvervmæssige netværk og på den måde skabe gode kontakter mellem den ledige og erhvervslivet. Et løntilskudsjob kan endvidere forbedre den lediges mulighed for efterfølgende ordinær ansættelse, da arbejdsgiveren i løntilskudsperioden kan iagttage den ledige, og vurdere hvorvidt personen passer ind i virksomheden.

Effekttyper ved virksomhedspraktik

Afklaring

Kan bl.a. bruges til at afdække den lediges faglige, sociale eller sproglige kompetencer og således afklare personens arbejdsevne. Virksomhedspraktik kan i denne henseende anvendes til at afklare, i hvilket omfang den lediges kompetencer passer til arbejdsmarkedet, og i forhold til den specifikke arbejdsfunktion som vedkommende i praktikforløbet befinder sig i. Praktikken kan også bruges som en snusepraktik til at finde ud af, hvilken ordinær uddannelse der skal vælges.

Optræning

Kan ligeledes benyttes til at optræne den lediges faglige, sociale eller sproglige kompetencer. Det kan eksempelvis være relevant ved langtidsledighed eller manglende tilknytning til arbejdsmarkedet, hvor den ledige enten har mistet eller er i risiko for at miste sine faglige kundskaber og sociale evner. Optræning er ofte et godt element til at give øget selvværd og selvtillid for borgere i udkanten af arbejdsmarkedet.

Nyorientering

Kan også benyttes til at afprøve nye jobfunktioner for en ledig, som er udfordret i forhold til beskæftigelsesmuligheden inden for personens hidtidige arbejdsområde.

Fastholdelse

Kan også benyttes til en borger i den samme virksomhed, som borgeren er ansat i, men der skal være tale om varetagelse af andre opgaver. Praktikken anvendes til at fastholde borgerens tilknytning til virksomheden og arbejdsmarkedet.

Effekttyper ved nytteindsats

Arbejde for ydelse

Nytteindsatsen er tiltænkt stærke ledige, der ikke har problemer udover sin ledighed. Indsatsen er etableret for at sikre, at de ledige arbejder for deres ydelse, selvom nytteindsatsen ikke er job, men et særligt arbejdsmarkedspolitisk redskab. Der er derfor ikke krav om, at nytteindsatsen skal bringe den ledige nærmere uddannelse eller beskæftigelse. Nytteindsatsen skal i princippet bruges til at ”skræmme” stærke ledige ud i ordinær uddannelse eller beskæftigelse.